

ANALYSIS OF THE SPECIFIC ROLE OF THE SOCIAL EDUCATOR IN SCHOOL ACTIVITIES FOR OVERCOMING AGGRESSION AND THE INFLUENCE OF COGNITIVE DISMODERATION INTERCOURSE FOR CHILDREN FROM PRIMARY SCHOOL AGE

Vesela Ivanova Bozhkova

Southwestern University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, Bulgaria, vesela_bojkova@abv.bg

Abstract: In school, the support of the mass teacher by the social pedagogue covers the following activities in terms of socio-pedagogical preventive support, here he enters the role of resource teacher, advising the mass on the most important features of preventive learning of the student arising from his specific behavior. In this way, the mass teacher gets an idea of how the child will receive information in the preventive process, how he can communicate with him without aggression, in what learning activities he can participate. In the implementation of the main ways to prevent and correct behavioral deviation, in this case aggressive behavior, differentiates the need for specific methodological assistance in individual disciplines and to overcome cognitive dismoderate intercourse. It is permissible for the resource teacher to be present in the classroom in certain cases in order to provide direct assistance. Thus, the two teachers could discuss the details of the curriculum concerning the aggressive student. The resource teacher organizes the inclusion of the mass teacher in short-term forms for receiving basic, special training, including seminars, conferences and others, providing the mass teacher with special literature available to him.

The research methodology includes a set of techniques for the implementation of primary prevention, as professional interactions in the implementation of primary prevention, in which the social educator participates, can generally be outlined as consultation between colleagues to resolve specific cases according to the principle – confidentiality.

The purpose of the research is to study the specific approaches of the social pedagogue in the primary prevention of children of primary school age.

The results show that the preventive activity focuses on the super vision, the process of discussing problems and conflicts in the search for their professional overcoming. Of particular importance for the course of preventive activities is the intervention in the activities of the teacher, which is mutual consultation in case of professional problems in a group of equal partners who, according to a regulated structure, purposefully try to make decisions in an experience-oriented preventive process.

Conclusions: The social pedagogue, in the process of the specifics of his activity, helps the two affected parties to properly intervene in the problem situation, by reviewing the accusations and confrontation to rethink the role of all in the problem. Success in the process of overcoming the problem depends on how the social educator will be able to differentiate with each individual member the right personal approach. He must be able to control his own emotions so that his consultation can contribute to the practical realization of the primary prevention of aggression. Relationships that generate fruitful interaction on overcoming cognitive dismoderate intercourse require the professional activity of the social educator to be linked to helping the child to restore his social functioning to normal and create the necessary conditions for micro, meso and the macro level of interactions

Recommendations: At the level of primary prevention of aggression, it is effective to work on prevention at school, as a professional care for the child, which should take into account the family and seek preventive contacts there. The activity of the pedagogue in the preventive aspect is to know the programs for service in the social and pedagogical sphere, to know the legislation and ethical norms related to human rights. For the implementation of adequate prevention, he must be able to work in a multidisciplinary team, to consult, prepare reports, apply practical tests of a preventive nature, provide overview materials, have communication skills that underlie preventive activities. The pedagogue must be able to build hypotheses about the nature of social problems on the basis of modern concepts of man, to protect his rights, both socially and personally safeguardly.

Additional data: Cognitive dismoderate intercourse is an unexplored, hitherto, social, communicative problem in the psychological spectrum of moderation in human consciousness, reflecting on the refraction of feedback in the process of communication, implicitly (implicitly) , to maintain, self-control and explicitly (clearly), expresses his preceptive attitudes, influencing the moment of communication. In practice, there is dysmoderational feedback, namely incorrect reading of behavioral signals in the communication process. Social educators promote the objects of prevention in various ways, such as - "do not be afraid, experience your emotions and share them." In the preventive aspect, it is important to eliminate risk factors, such as something that is pre-diagnosed and research technologies in the process of preventive activities (surveys, tests, new forms of work, etc.).

Keywords: Primary prevention of aggression in children of primary school age based on the cause of aggressive behavior of students - cognitive dismoderate intercourse between them and the activities of the social pedagogue at school.

АНАЛИЗ НА СПЕЦИФИЧНАТА РОЛЯ НА СОЦИАЛНИЯТ ПЕДАГОГ В УЧИЛИЩНИТЕ ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА АГРЕСИЯТА И ВЛИЯНИЕТО НА КОГНИТИВНО ДИСМОДЕРАЦИОННОТО ОБЩУВАНЕ ПРИ ДЕЦАТА ОТ НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

Весела Иванова Божкова

Югозападен университет "Неофит Рилски", гр. Благоевград, Р. България, vesela_bojkova@abv.bg

Резюме: В училище подпомагането на масовия учител от страна на социалният педагог, обхваща следните дейности по отношение на социално-педагогическа превантивна подкрепа, тук той влиза в ролята на ресурсен учител, като консултира масовият върху най-важните особености в превантивното обучение на ученика, произтичащи от неговото специфично поведение. По този начин, масовият учител придобива представа за начина, по-който детето ще получава информация в превантивния процес, как може да се общува с него без агресия, в какви учебни дейности може да участва. При реализирането на основните пътища за предпазване и корекция на поведенческото отклонение, в случая агресивните прояви, се диференцира необходимостта от специфична методична помощ по отделните учебни дисциплини и за преодоляването на когнитивно дисмодерационното общуване (cognitive dismoderate intercourse). Допустимо е ресурсният учител да присъства в класната стая в определени случаи, за да оказва пряка помощ. Така двамата учители, биха могли да обсъждат детайлите на учебната програма, засягащи агресивния ученик. Ресурсният учител организира включването на масовия учител в краткосрочни форми за получаване на основна, специална подготовка, включваща семинари, конференции и други, като снабдява масовия учител с достъпна за него специална литература.

Методологията на изследването включва набор от техники за реализация на първичната превенция, като професионалните взаимодействия при реализирането на първичната превенция, в които участва социалният педагог най-общо могат да се очертаят, като консултиране между колеги за разрешаването на специфичен случай, съобразно принципът - конфиденциалност.

Целта на изследването е насочена към проучването на специфичните подходи на социалният педагог при първичната превенция на децата в начална училищна възраст.

Резултатите показват, че превантивната дейност се фокусира върху супер визията, процесът на дискутиране на проблеми и конфликти в търсенето на професионалното им преодоляване. От особено значение за протичането на превантивната дейност е интервизията в дейността на педагогът, която представлява взаимно консултиране, при професионални проблеми в група на равнопоставени партньори, които съгласно регламентирана структура, целенасочено се опитват да вземат решение в ориентиран към опита превантивен процес.

Заключения: Социалният педагог в процеса на спецификата на дейността си, спомага на двете засегнати страни за правилната интервенция на проблемната ситуация, чрез преразглеждане на обвиненията и конфронтацията за преосмисляне на ролята на всички във възникналия проблем. Успехът в процеса на преодоляването на проблема зависи от това, как социалният педагог ще съумее с всеки отделен член да диференцира правилния личностен подход. Той трябва да може да овладява собствените си емоции, за да може консултацията му да допринесе за практическото реализиране на първичната превенция на агресията. Взаимоотношенията, които пораждат ползотворно взаимодействие върху преодоляването на когнитивно дисмодерационното общуване (cognitive dismoderate intercourse) изискват професионалната дейност на социалният педагог да бъде обвързана с оказване на помощ на детето за възстановяване на социалното му функциониране в норма и създаване на необходимите за това условия на микро, мезо и макроравнището на интеракциите

Препоръки: На ниво първична превенция на агресията е ефективно да се работи върху превенцията в училище, като професионална грижа за детето, която трябва да се съобразява със семейството и да търси превантивни контакти там. Дейността на педагогът в превантивен аспект е да познава програмите за обслужване в социалната и педагогическата сфера, да познава законодателството и етичните норми, свързани с човешките права. За реализирането на адекватна превенция, той трябва да умее да работи в мултидисциплинарен екип, да консултира, да изготвя доклади, да прилага практически тестове от

превантивно естество, да предоставя обзорни материали, да притежава комуникативни умения, които стоят в основата на превантивната дейност. Педагогът трябва да може да изгражда хипотези за естеството на социалните проблеми на основата на съвременните концепции за човека, да защитава правата му, както в социален, така и в личностно предохранителен аспект.

Допълнителни данни: Когнитивно дисмодерационно общуване (cognitive dismoderate intercourse) е неизследван, досега, социален, комуникативен проблем в психологическият спектър на модерацията в човешкото съзнание, рефлектиращ, върху пречупването на обратната връзка в процеса на общуване, имплицитно (прикрито), когато личността се опитва, да запази, самоконтрол и експлицитно (ясно), изразява, прецептивните си нагласи, влияещи и в момента на комуникация. На практика се получава дисмодерационна обратна връзка, именно неправилно разчитане на поведенчески сигнали в процеса на комуникация. Социалните педагози насърчават обектите на превенция с различни способности, от типа на - „не се страхувай, изживей емоциите си и ги сподели“. В превантивен аспект от значение е премахването на рисковите фактори, като нещо което предварително се диагностицира и проучвателни технологии в процеса на превантивната дейност (анкети, тестове, нови форми на работа и пр.).

Ключови думи: Първична превенция на агресията при децата от начална училищна възраст базирана върху причината за агресивното поведение на учениците - когнитивно дисмодерационното общуване (cognitive dismoderate intercourse) помежду им и дейността на социалният педагог в училище.

1. УВОД

Ролята на социалният педагог, при първичната превенция на агресията, при децата от начална училищна възраст е социално-педагогическа и се извършва в училище. Социалният педагог може да е в ролята на ресурсен учител или да работи в институции, имащи отношение към превенцията. Професионалните умения на социалният педагог, нужни за ефективното справяне, при работа на ниво първична превенция са свързани със способността му да разпознава, организира, формира, назовава същността на проблема, чрез създаване на партньорски взаимоотношения, договаряне на сферите на отговорност и приносите към решаването на проблема от всички страни. (Райкова, 2009)

Като градивна клетка на обществото, все повече семейства приемат, като основна своя мисия задоволяването на материалните потребности на децата си т.е. стремят се децата им да разполагат със скъпи телефони и дрехи, като изпускат превантивният аспект на ценностната ориентация на децата си, при което такива ученици придобиват високо самочувствие и стават недисциплинирани и когато не се получават, по начинът, по-който те ги възприемат проявяват агресия, не зачитат никакви авторитети, на практика има деца, които споделят, че вкъщи никой не ги оценява. Това е причината в превантивната работа с учениците да се поставя акцент върху компонентите на самоуважението, то може да ги предпази от неблагоприятните социални въздействия върху тях, акцентира се върху опознаването на собствените чувства и самостоятелното вземане на решения, както и върху решаването на конфликти, чрез изграждане на умения за общуване. (Атанасова, Ст. стр.7, 2005)

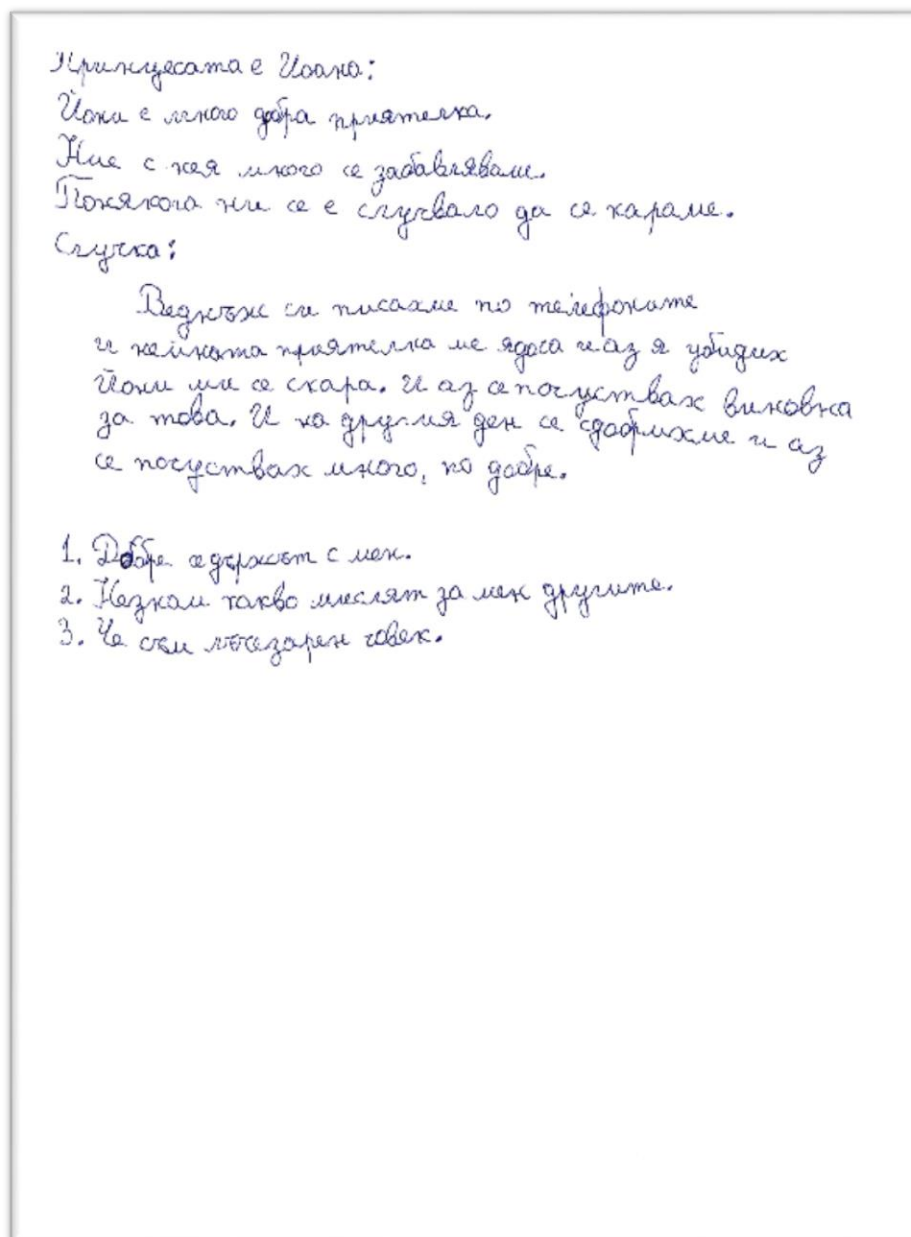
2. МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Процедурата по проектирането на превантивната дейност на социалният педагог, следва последователността на: предварително планиране и оценка на осъществимостта, както и условията на реализиране на превантивната дейност, главно, чрез акцент върху комуникативните процеси, при протичането на интеракциите между децата. Разработване на процесуален график на проектните дейности, задачите и ресурсите свързани с тях. При реализацията на социалния проект, при деца с агресивни поведенчески стратегии, за целта се използва мониторинг върху резултатността от първична превенция на базата на корекция и конфигурация на взаимоотношенията между субектите, изпълнители на тази дейност.

Регламентирането на предварителните условия, при първичната превенция е важно да е на базата на създаването и поддържането на обратна връзка. Социалният педагог индивидуално разчита и диагностицира, материали от превантивни подходи при децата с агресивно поведение. (виж фигура 1)

За преодоляването на „когнитивно дисмодерационно общуване“ (cognitive dismoderate intercourse) между подрастващите е необходимо, осъзнаването на ретроспективната връзка, между миналият опит и момента на общуване. От съществено значение за първичната превенция на агресията е мотивирането на учителите експерти, участващи в превантивния проект. Осъществяването на контрол на проекта и изготвянето на доклад и оценка, изискват специално разпределение на дейностите. Трябва да има двустранна педагогическа подкрепа от страна на училището и от страна на семейството, за да има ефект от превантивните интеракции и съответно благоприятно въздействие върху децата за преодоляване на когнитивно дисмодерационното общуване (cognitive dismoderate intercourse) по между им.

Фигура 1

Превантивните стратегии за стимулиране на груповата динамика от страна на социалният педагог при деца с агресивно поведение, представляват, разпределение на групата на подгрупи, чрез симулиране на динамиката на превантивната дейност с цел богат набор от идеи за преодоляване на агресивните поведенчески прояви. Осъществява се превантивна смяна на ролевия ангажимент на участниците с цел: „да влезеш в обувките на другия”, разбирайки и неговата позиция. Превантивно се реализира регламентирането на норми и правила на изслушване, чрез възлагане на задачи за подпомагаща дейност т. е. игри за обратна връзка в групата, като горещ стол, символично възнаграждение за активност, „познай кой чувства същото, като теб” и подобни превантивни изкази. Цели се превантивно вземане на решения, чрез креативност, поставена във въпросите за решения на проблемните ситуации в които попадат децата. (Димитров, Е., 2007, стр. 53)

3. РЕЗУЛТАТИ

При превантивната работата с агресивни деца в училище, педагогическият консилиум, може да премине в други форми на функциониране, като например психолого-педагогически консилиум, той представлява

съвместен орган, който е под ръководството на директора на училището и е предназначен да подпомага ефективността на образователно-възпитателният процес, чрез провеждането на експеримент. Създава се въз основа на заповед от директора, този консилиум представлява действащ орган за управление и съвместни действия, където участниците разработват и планират методическа стратегия за поддръжка и помощ за всяко дете в процеса на неговото превантивно обучение. (Петкова, Е., & Дичева, Е., Калоянова, Н., 2016, стр.55)

При реализирането на педагогическата дейност консултирането има приоритетно значение, представя отношенията между социалният педагог и родителят. Консултирането се разграничава, като специфична дейност на превантивната работа на ниво първична превенция на агресията у децата. В социално отношение консултантът помага на родителя за развитие на вътрешните му ресурси, при организиране на превантивната дейност, чрез превантивни стратегии. Консултирането на родителя, преминава през следните етапи, при първият етап целта на социалният педагог е да разговаря с родителя, за да го запознае с проблематиката. Последователно в разговора, практически осъществява емпатийно слушане, стимулирайки родителя в разказа, който представлява история с отношение към проблема. Анализира се с какво свързва, родителят проблема, като социалният педагог съдейства за целенасоченото развитие на конструктивната позиция по-проблема. Второ, работи се превантивно по конкретни ситуации от живота на детето с агресивно поведение, предизвикващи отклонение в поведението му. Превантивно се индикират отношенията на родителя и учителят към детето, както и нивото на комуникативния процес, който протича по между им. Трети етап протича чрез, оказване на психо-корекционни въздействия за разрешаване на възникналния проблем с отговор на основополагащи превантивната дейност въпроси. От типа на: „Към какво се стреми агресивното дете, чрез своето поведение?“, обсъждат се въпроси, отнасящи се до следващи отношения на родителя, учителя и детето със социалния педагог т.е. превантивно планиране на дейността, чрез изготвяне на превантивна програма, по която да се работи екипно.

4. ДИСКУСИИ

Специалната индивидуална училищна превенция се развива, по посока на откриването на най-подходящите педагогически и психологически пътища за постигане на общата училищна превенция. В училище индивидуалната превенция, акцентира върху диференцирането на инструмент за социално-педагогическа интервенция. Като процес този вид училищна превенция има три етапа, които са тясно свързани. Контактът е важен за тази дейност, защото е пряко последствие от доверието между педагози и децата от начална училищна възраст, психолога или педагогическият съветник. Нужна е двустранна информация за развитието на индивидуалната работа с агресивния ученик. Като метод в тази дейност се утвърждава класическият тест за измерване степента на агресивност, проективни методики, които разкриват особеностите на личността, беседата и интервюто са също методи на превенция, приложими в училището. В индивидуални случаи се използва рационална терапия, като психотерапевтичен метод, който е приложим в дневната индивидуално-превантивна дейност. Осъществява се под формата на разговор, който не изисква специална обстановка и целта е да се постигне реструктуриране на поведенческото отклонение и изменение на психичната нагласа. Личният пример и авторитетът на възпитателят са решаващи за превенцията на формацията на агресивни действия. (Красиминова, И., стр. 33-40, 2000)

Спецификата на работата на социалният педагог в полето на първичната превенция включва, получаване на информация за различни подпомагащи интервенции, като социална подкрепа за разрешаване на конфликтни ситуации. Подходът на работа се обвързва с идентифицирането на проблематиката и методите за въздействие върху нея. Процесът е съпътстван от формиране на типа хуманни човешки взаимоотношения, на ниво общуване и комуникация със статуса на детето с агресивно поведение, в тяхната практическа целенасоченост в контекста на изготвяне на програма за работа. Съответно програмата е базирана на проучванията на нагласите, очакванията за реализирането на дейността. За реализирането на необходимите на първа ръка жизненоважни потребности се архивира изготвен превантивен план в карта на взаимоотношенията. Това е тематика на ниво първична превенция, реализирана и внедрена на практика. Прави се оценката от нейното въздействие. (Искрев, Д., стр. 170, 2012)

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Реализирането на превенция на агресията, може да се реализира, като вид на социално-педагогическо упражнение, което се осъществява съвместно с учители, по психология в часовете. Правят се семинарни занимания, структурирани в следната последователност, чрез провеждане на тест за самооценка с цел да се установи, дали учениците с по ниска самооценка са по агресивни или обратното. В начало на първият етап от превенцията, следва самостоятелна работа по групи в рамките на 15 минути в които трябва да се обособи

становище, по проблематичните въпроси, след което на децата им се предлага възможността да изразят и защитават становищата си. Превантивното участие на психологът в този семинар е в ролята да дискутира въпроси свързани с реалната самооценка на личности, влиянието и върху комуникативният процес в училище и вариантите за подобряването на интеракциите между децата. (Хаджийски, Г., 2007)

Функциите на социалния педагог обвързани с превантивна насоченост на първичната превенция на агресията се свързват с дейности, които включват, изслушване на потърсили подкрепа или помощ клиент, семейство, група т. е. проучва се заявен проблем, както и истинността на предоставената му информация. Педагогът информира превантивно, какви стъпки предстоят да бъдат реализирани с участието на индивида имащ отношение към проблематиката, групата, общността и пр.

Социалният педагог посредничи между децата с агресивно поведение и институциите в обществото, при възникване на конфликти. Работи превантивно за координацията на дейността, при взаимодействия за предпазване от агресия, както и при реално възникнал проблем в процеса на преодоляването на когнитивно дисмодерационното общуване (cognitive dismoderate intercourse) между децата.

Превантивната му дейност включва, още да подкрепя нуждаещ се, който е потърсил съдействие, като партнира за търсене на адекватно решение на проблема с агресията, съответно мобилизира силите и ресурсите на обекта и субекта, засегнати от агресивното поведение за справяне с проблемите и ги стимулира към промяна в насока, нови поведенчески стратегии. Той участва превантивно в създаването на проекти и програми за предпазване от агресия. (Искрев, Д., стр.156., 2012)

ЛИТЕРАТУРА

- Атанасова, С. (2005). Превенцията в училище – професионална грижа за детето. В: Списание: „Обществено възпитание”, кн.3, с. 50-51.
- Божкова, В. (2021). Общата реактивност и проявите на когнитивно дисмодерационното общуване при децата от начална училищна възраст. GENERAL REACTIVITY AND MANIFESTATIONS OF COGNITIVE DISMODERATION INTERCOURSE IN CHILDREN OF PRIMARY SCHOOL AGE. В: Международна конференция the International Journal: „SCIENTIFIC PAPERS”. Institute of Knowledge Management, Vol. 45, No.2, pp.329- 532, ISSN 2545-4439; ISSN 1857-923X
- Божкова, В. (2021). Анализ на анкетни карти за установяване наличието на агресивност и основните причини за появата му при децата от начална училищна възраст. В: Академично списание. Управление и образование. Университетско издателство „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас., кн. 3, том 17, Vol. № 3.
- Василева, Е. (2004). Съвременното начално училище – реалности и предизвикателства. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София.
- Димитров, Л. (2005-2006). За детето училището и възпитанието. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София.
- Димитров, Е. (2007). Юношите с проблеми в социалната адаптация. В: Обществено възпитание кн.2, с.11-12.
- Искрев, Д. (2012). Училищно консултиране. Университетско издателство „Неофит Рилски“, Благоевград.
- Калоянова, Н., & Дичева, Е. (2016). Педагогически и психологически предизвикателства на социалната работа. В: Сборник научни студии. Университетско издателство „Проф. Д-Р Асен Златаров“, Бургас.
- Красиминова, И. (2000). Специална училищна превенция. В: сп. „Обществено възпитание”, кн.3, 33-40.
- Bergsmann, E. M., & Van, D. S. (2013). The effect of classroom structure on verbal and physical aggression among peers: A short-term longitudinal study. Journal of School Psychology, Vol. 51 Issue 2, p159-174. 16p.
- Brinke, L., & Stoltz, S. (2017). Bidirectional Effects between Parenting and Aggressive Child Behavior in the Context of a Preventive Intervention. Journal of Abnormal Child Psychology, Vol. 45 Issue 5, p 921-934. 14p.